

Richtlijnen voor het milieueffectrapport

Aansluiting Nuth

8 december 2009

9-368 januari 2010

Parkstad Limburg

provincie limburg

Buitening Parkstad Limburg

Richtlijnen voor het milieueffectrapport Aansluiting Nuth

De richtlijnen voor het milieueffectrapport voor de aansluiting van de Buitenring Parkstad Limburg op de A76 ter hoogte van Nuth zijn gebaseerd op het aanvullend richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage d.d. 10 november 2009 (nr. 1804-313). Dit richtlijnenadvies is integraal overgenomen en als Richtlijnen voor het milieueffectrapport Aansluiting Nuth vastgesteld.

Gedeputeerde Staten,

Maastricht, 8 december 2009

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van de provincie
Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

uw kenmerk
DOC200900091660

uw brief
25 augustus 2009

ons kenmerk
1804-315/Ko/mt

onderwerp
Aanvullend Advies voor richtlijnen voor
het MER Buitenring Parkstad Limburg

doorkiesnummer
(030) 234 76 37

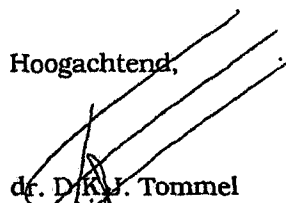
Utrecht,
20 november 2009

Geachte college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een aanvullend advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Buitenring Parkstad Limburg. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Buitenring Parkstad Limburg

Provincie Limburg
ingek. 23 NOV. 2009
DOCnr.
Afd.

BEZOEKADRES
Arthur van Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

POSTADRES
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl

Buitenring Parkstad Limburg

**Aanvullend advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport**

10 november 2009 / rapportnummer 1804-313

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De provincie Limburg heeft het voornemen de aansluiting bij Nuth op de A76 aan te passen. De nieuwe aansluiting moet zowel de Buitenring Parkstad Limburg (BPL) op de A76 aansluiten, als de kern Nuth ontsluiten. In oktober 2008 is bestuurlijk overeengekomen dat de provincie Limburg, en dus niet Rijkswaterstaat, trekker van aanpassing van de aansluiting Nuth zal zijn. Dit heeft te maken met de noodzaak van een goede aansluiting op de A76 voor de hele Buitenring.

De nieuwe aansluiting wordt, tegelijk met het verdere tracé van de Buitenring, juridisch vastgelegd in een provinciaal inpassingsplan. Ten behoeve van de besluitvorming over het inpassingsplan door het bevoegd gezag, provinciale staten van de provincie Limburg, is al eerder een procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. ¹ Omdat het plangebied van het inpassingsplan nu is uitgebreid met de aansluiting Nuth wordt voor dit gebied een aanvullende m.e.r.-procedure doorlopen. Hierbij zijn de eerdere bevindingen uit het milieueffectrapport Buitenring Parkstad Limburg (MER BPL) uitgangspunt.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een inventarisatie van alternatieve locaties voor de aansluiting, en een onderbouwing van de keuzen die hierin worden gemaakt, waarbij niet alleen mogelijkheden binnen de corridor, maar (voor zover relevant voor de aansluiting) ook mogelijkheden daarbuiten worden beschouwd;
- een duidelijke en goed onderbouwde trechtering van de alternatieven, waarbij niet alleen de verkeerskundige effecten en de realiseerbaarheid, maar ook de mogelijke milieueffecten zijn afgewogen;
- een duidelijke beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op natuur, met name Natura 2000-gebieden, en milieu.

Daarnaast is het van belang dat het MER een duidelijke samenvatting bevat, die voorzien is van voldoende kaart- en ander beeldmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op:

- de startnotitie aansluiting Nuth (26 augustus 2009);
- het MER Buitenring Parkstad Limburg (BPL) (27 mei 2008) en de aanvulling daarop (17 oktober 2008);
- het toetsingsadvies van de Commissie over het MER BPL en de aanvulling daarop (11 november 2008).

De Commissie merkt hierbij op dat wanneer de Buitenring Parkstad Limburg niet doorgaat de situatie met betrekking tot de verkeersstromen rond aanslui-

¹ Voor een toelichting op het planproces, de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

ting Nuth heel anders wordt. In dat geval zal de doelstelling voor het project 'aansluiting Nuth' veranderen en zal de aansluiting een meer lokale functie krijgen. Dit advies voor richtlijnen is dan ook uitsluitend van toepassing voor de situatie waarin herziening van de aansluiting Nuth deel uitmaakt van het project Buitenring Parkstad Limburg. Het advies is niet bedoeld voor een herziening van de aansluiting Nuth in de situatie dat de Buitenring niet wordt aangelegd.

In diverse zienswijzen wordt aangegeven dat nut en noodzaak van het project moeten worden onderbouwd, met een verwijzing naar het toetsingsadvies van de Commissie over het MER BPL en de aanvulling daarop. De Commissie is van mening dat de nadere onderbouwing voor het gehele project van de Buitenring, inclusief de aansluiting Nuth, in de nog op te stellen tweede aanvulling op het MER Buitenring dient plaats te vinden. De huidige procedure betreft uitsluitend een ruimtelijke uitbreiding van het plangebied. Dit MER is dan ook onlosmakelijk verbonden met het MER (inclusief aanvullingen daarop) voor de gehele Buitenring.

In dit advies wordt niet ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Beschrijf in het MER de achtergrond van het voornemen en de doelstelling conform de startnotitie. Het is wenselijk de doelstelling zo te beschrijven dat deze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kan vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

Op p. 18 van de startnotitie wordt de doelstelling van het project gepresenteerd. Om het doelbereik op het gebied van verkeersdoorstroming te meten zijn prognoses nodig. Geef aan welke cijfers en prognoses over bevolkingsgroei of -krimp zijn gebruikt bij de onderbouwing van de verkeersmodellen.

2.2 Beleidskader

In de startnotitie wordt een opsomming van relevant beleid gegeven. Ga in het MER vooral in op de randvoorwaarden die het beleid aan het initiatief stelt. In de startnotitie wordt bij het aspect lucht verwezen naar het BLK2005 en de Europese richtlijn uit 1996, deze zijn inmiddels vervangen door nieuw beleid.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie wordt aangegeven welke besluiten nodig zijn voor de aansluiting Nuth. Neem deze lijst over en geef hierbij weer wie het besluit moet nemen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit betreft aanpassing van de aansluiting Nuth, die moet voorzien in aansluiting van de Buitenring op de A76 en de ontsluiting van lokale wegen, alsmede de goede verkeersdoorstroming op de A76 moet bevorderen. Beschrijf in het MER de ruimtelijke randvoorwaarden waaraan de aansluiting moet voldoen. Ga hierbij ook in op de aandachtspunten met betrekking tot de waterhuishouding.²

Geef op kaart duidelijk aan tot waar het plangebied van het onderhavige project zich uitstrekt, en waar dit aansluit op het reeds in het MER BPL beschreven tracé. Dit is van belang voor de bepaling van het studiegebied en voor de afbakening van de alternatieven.

Beschrijf in het MER de maatregelen die getroffen kunnen worden om de milieugevolgen te mitigeren.

3.2 Alternatieven

In de startnotitie wordt beschreven hoe 14 oplossingen voor de aansluiting zijn verkend. Met name op basis van het verkeersoplossend vermogen blijven van deze 14 uiteindelijk 2 alternatieven over, die in het MER zullen worden onderzocht (alternatief 13, met de kunstwerken ten behoeve van de aansluiting in het Natura 2000-gebied 'Geleenbeekdal') en alternatief 14 (met de aansluiting ten oosten van het Natura 2000-gebied).

De Commissie onderschrijft de uitkomsten van de analyse zoals die in de startnotitie is weergegeven ten dele. Zij signaleert dat bij de verkenning van mogelijke alternatieven steeds is uitgegaan van de in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) vastgelegde corridor.³ Ook signaleert zij dat op voorhand te verwachten is, dat aanleg van de aansluiting in ieder geval in alternatief 13, maar mogelijk ook in 14, grotere negatieve gevolgen zal hebben voor het Natura 2000-gebied 'Geleenbeekdal' dan het tot nu toe gepresenteerde tracé.⁴

Gegeven het wettelijk kader voor het Natura 2000-gebied⁵ moeten de onderbouwing van het voornemen en de afbakening van te onderzoeken alternatieven voor de aansluiting niet alleen op basis van verkeerskundige argumenten plaatsvinden maar ook op basis van milieuaspecten (waaronder gevolgen voor natuur). Omdat de corridor niet als concrete beleidsbeslissing is vastgelegd, is niet uit te sluiten dat ook alternatieven buiten de corridor beschouwd moeten worden. De Commissie adviseert in het MER als volgt te werk te gaan bij de afbakening van alternatieven:

² Zie de zienswijze van Waterschap Roer en Overmaas (zie bijlage 2)

³ Deze corridor is in het Provinciaal Omgevingsplan opgenomen, echter niet als concrete beleidsbeslissing (CBB).

⁴ De doorkruising van het Geleenbeekdal zoals gepresenteerd in het MER BPL en het document 'Bestuurlijk voorkeustracé' gaat voornamelijk over bestaande wegen en blijft daarmee (grotendeels) buiten de begrenzing van het Natura 2000 gebied. In deze eerdere documenten bleef de aansluiting zelf nog buiten beschouwing.

⁵ Indien er (tracé)alternatieven zijn die mogelijk geen of minder effecten hebben op het Natura 2000-gebied, dan moeten deze volgens de Natuurbeschermingswet in het onderzoek worden meegenomen.

1. Inventariseer, uitgaande van het wettelijk kader (waaronder de Natuurbeschermingswet) welke mogelijkheden er zijn om de Buitenring op de A76 aan te sluiten.⁶ Het zoekgebied moet hierbij in ieder geval zodanig ruim gekozen worden dat de aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden geminimaliseerd kan worden.
2. Voer een globale milieubeoordeling van die mogelijkheden uit voor de alternatievenafbakening. Ga hierbij in ieder geval in op:
 - de effecten op natuur, met name op Natura 2000-gebieden en de ecologische hoofdstructuur (EHS);
 - de fysieke inpasbaarheid;
 - de effecten op het leefmilieu in het studiegebied, met name luchtkwaliteit en geluid (op hoofdlijnen);
 - het verkeerskundig doelbereik, aangevuld met kwantitatieve gegevens over doorstroming, congestie, oplossend vermogen en de verkeersveiligheid op het hoofdwegennet (HWN) en onderliggend wegennet (OWN), alsmede over sluipverkeer op het OWN.;⁷
3. Vergelijk de globale milieubeoordeling en het doelbereik van de mogelijkheden en selecteer op basis van deze analyse de meest kansrijke alternatieven. Ga hierbij ook in op de vragen:
 - met welke vormgeving de doorstroming op de A76 zo minimaal mogelijk belemmerd wordt;⁸
 - of de alternatieven aanleiding geven om beleid ten aanzien van andere aansluitingen (met name Schinnen) te heroverwegen.

Deze meest kansrijke alternatieven dienen vervolgens in het verdere MER op hun doelbereik en effecten beoordeeld te worden.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Op basis van de effectbeschrijving van de alternatieven moet in het MER een meest milieuvriendelijk alternatief (mma) worden uitgewerkt. Dit moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Het is belangrijk om doelgericht een mma te ontwikkelen. Dit vraagt een open en creatieve houding. De Commissie adviseert om in dit ontwikkelproces, vanwege het wettelijk kader, uit te gaan van het alternatief met de minste negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebied. Vervolgens kunnen de milieueffecten van dit alternatief geoptimaliseerd worden. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen zoals:

- afscherming van geluid en fijnstof;
- beperking van de uitstraling van verlichting;
- de mogelijkheden om bestaande doorsnijdingen van Natura 2000-gebieden te verminderen (indien het tracé hier niet over loopt).

⁶ Meerdere zienswijzen gaan in op de noodzaak van een bredere beschouwing van alternatieven en een beoordeling van alternatieven op andere punten dan verkeersdoorstroming; hierbij worden diverse meer of minder uitgewerkte alternatieven aangedragen, onder meer door gemeente Heerlen (ondersteund door regio Parkstad), Stichting Platform Vaesrade, het IVN, de Statenfracties van SP en CDA en het Waterschap Roer en Overmaas (zie bijlage 2 voor een lijst van ontvangen zienswijzen).

⁷ In meerdere zienswijzen wordt gewezen op de mogelijke toename van sluipverkeer over routes op het onderliggend wegennet als gevolg van het voornemen, onder meer door gemeente Nuth (zie bijlage 2 voor een lijst van ontvangen zienswijzen).

⁸ Zie ook de zienswijze van Rijkswaterstaat (nr. 104; zie bijlage 2)

3.4 Referentie

Omdat de Buitenring nog niet formeel-juridisch is vastgelegd is de referentiesituatie de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de Buitenring en de aansluiting Nuth worden gerealiseerd. De milieueffecten en doelbereik van de alternatieven moeten hiermee worden vergeleken.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

De startnotitie geeft de belangrijkste milieuaspecten weer die onderzocht moeten worden. Hieronder geeft de Commissie nadere aandachtspunten voor de onderzoeks aanpak.

Ga bij de effectbeschrijving uit van de effecten van de situatie, waarin de Buitenring is gerealiseerd (zie ook Hoofdstuk 1 van dit advies). Omdat de onderhavige procedure alléén betrekking heeft op de aanpak van de aansluiting Nuth, hoeven alleen de effecten die veroorzaakt worden door dit deel van het tracé beschreven te worden. Hierbij moeten de effecten van alternatieve aansluitingen onderling zodanig worden vergeleken dat de verschillen in effecten niet ten onder gaan in de effecten van de Buitenring.⁹

Maak bij de beschrijving van de effecten een onderscheid tussen de effecten in de aanlegfase en de gebruiksfase. Bij de bepaling van het studiegebied moet worden uitgegaan van de (maximale) reikwijdte van effecten. Deze omvang kan per milieuthema verschillen.

Reken het doelbereik van de alternatieven door met geëigende verkeersmodellen. Gebruik hiervoor niet alleen het Nationaal rekenmodel (NRM), maar ook zogenaamde micro-simulatiemodellen.

4.2 Natuur

Algemeen

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de voorgenomen activiteit kan hebben voor de natuur. Schets in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de effecten op de natuur in het studiegebied. Beschrijf daarvoor het ecosysteem in het studiegebied en betrek daarin de geomorfologie en de hydrologie van het gebied.

Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarvoor aan voor welke van deze natuurwaarden aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de

⁹ Het doelbereik van de alternatieven wordt dus berekend in de situatie met Buitenring; de effecten worden weergegeven ten opzichte van de situatie zonder Buitenring. Deze methode sluit aan op de gehanteerde methode in het MER BPL (waarin varianten voor noord respectievelijk zuid zijn onderzocht uitgaande van één alternatief voor het andere tracédeel).

aard van de gevolgen¹⁰ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen.

Gebiedsbescherming¹¹

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de ecologische hoofdstructuur (EHS).¹² Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Bepaal ook in hoeverre de alternatieven voor zover ze niet in het beschermde gebied liggen invloed kunnen hebben - al dan niet in cumulatie met andere activiteiten of handelingen - op een beschermd gebied. Geef de beschermde gebieden duidelijk aan op kaart, met een weergave van de alternatieven.

Natura 2000-gebieden

Presenteer in het MER:

- de instandhoudingsdoelstellingen¹³ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de landelijke staat van instandhouding¹⁴ en de huidige relatieve betekenis van dit gebied voor de verschillende soorten en habitats.

Onderzoek of er gevolgen voor Natura 2000-gebied zijn. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.¹⁵

Onderzoek, indien van toepassing, in de passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.¹⁶ Uit de wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet significant worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹⁷ met succes wordt doorlopen.¹⁸

¹⁰ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking en veresting en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof.

¹¹ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de Natuurbeschermingswet 1998 en de specifieke gebiedsbescherming.

¹² Let op: naast Natura 2000 en de EHS gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998), beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet) en gebieden die vanwege internationale verdragen daartoe zijn aangewezen (art. 27 Natuurbeschermingswet 1998). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

¹³ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrichtlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten.

¹⁴ Zie de profielendocumenten van LNV.

¹⁵ Art. 19f Natuurbeschermingswet 1998.

¹⁶ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

¹⁷ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁸ Art. 6, lid 3 en 4 Habitatrichtlijn, geïmplementeerd in art. 19g en 19h Natuurbeschermingswet 1998.

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf of de alternatieve gebieden doorsnijden die onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Beschrijf de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van de betreffende EHS-gebieden en geef aan of deze worden aangetast. Beschrijf in hoeverre het voornemen past in of strijdig is met het toetsingskader¹⁹ voor deze EHS-gebieden.

Vermestende en verzurende stoffen

Een toename van motorvoertuigbewegingen veroorzaakt een hogere depositie van stikstof(verbindingen) op de omgeving. Dit kan effecten hebben op daarvoor gevoelige natuurwaarden. Beschrijf in het MER daarom, met gebruik van de nieuwste inzichten omtrent indicatoren:

- de instandhoudingdoelstellingen, de staat van instandhouding en de kritische depositiewaarden voor de habitats in de Natura 2000-gebieden;
- de beoogde natuurdoelen en kritische depositiewaarden van vermistening- en verzuringsgevoelige natuurgebieden in de Ecologische Hoofdstructuur²⁰;
- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in de natuurgebieden. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de meest recente gegevens;
- de door aanleg van de Buitenring en de aansluiting Nuth veroorzaakte (toename van de) depositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef daarbij aan welk rekenmodel is gebruikt en wat de (on)nauwkeurigheid is van de berekeningen;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op de natuur. Geef daarbij aan of er een (verdere) overschrijding is van de kritische depositie waarden en wat de (toename van de) hoeveelheid zuurequivalenten per hectare (z-eq/ha) is.²¹ Geef aan of, in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied kan optreden.

Indien er een toename van de depositie van stikstof geconstateerd wordt boven de kritische depositiewaarden zijn in Natura 2000-gebieden significante gevolgen niet uit te sluiten. De uitwerking van bovenstaande punten kunnen dan tevens als passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 gebruikt worden.

Soortenbescherming²²

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.²³ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voorne-

¹⁹ Het toetsingskader zoals beschreven in de Nota Ruimte, Spelregels EHS en/of provinciale uitwerkingen daarvan.

²⁰ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654.

²¹ Een zuurequivalent is de hoeveelheid zuur (H⁺ in mol/ha) die kan ontstaan in bodem of water. Hierbij geldt: 1 mol zwaveldioxide levert 2 mol zuur, 1 mol stikstofoxiden 1 mol zuur en 1 mol ammoniak 1 mol zuur.

²² Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

²³ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende

men voor deze beschermde soorten²⁴ en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats.²⁵ Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

(Broed)vogels worden sterk beïnvloed door verkeer. Dit manifesteert zich door lagere dichtheden nabij drukke verkeerswegen. De effectafstanden voor wegverkeerslawaaï verschillen per vogelsoort. In samenhang met licht, visuele verstoring en luchtverontreiniging kunnen de verstorende effecten verder reiken dan de beïnvloeding door verkeerslawaaï.²⁶ Beschrijf daarom in het MER voor een zone van 600 m vanaf de weg in besloten en 750 m in opener landschapstypen:

- welke soorten er voorkomen en in welke dichtheden;
 - wat het belang van het gebied is voor deze soorten (bijvoorbeeld broeden/of foerageergebied);
 - de (mogelijke) gevolgen van aanleg van de aansluiting voor de (lokale) populaties van deze soorten;
- en toets dit aan de relevante beschermingsregimes.

4.3 Bodem en water

Bodem

Geef aan of er verontreinigingen van de bodem in het plangebied bekend zijn en hoe hiermee wordt omgegaan. Geef aan welk reliëf in de verschillende alternatieven voorzien wordt, hoeveel grond hiervoor nodig is en waar deze vandaan komt.

Water

Beschrijf de huidige en toekomstige situatie van het grond- en oppervlaktewatersysteem. Betrek hierbij de aandachtspunten die het waterschap Roer en Overmaas in haar zienswijze naar voren brengt. Ga in ieder geval in op:

- de geo(morfo)logie en de samenstelling van de bodem; geef ook aan of en waar zich ondoordringbare lagen in de bodem bevinden;
- het optreden van lokale kwel of infiltratie;
- oppervlaktewaterpeilen en de fluctuaties daarin;
- de effecten van de alternatieven op kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlaktewater;
- de doorsnijding van oppervlaktewater in de verschillende alternatieven;
- de effecten van de alternatieven op stroombanen van regenwater bij heuvelige buien;

categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

²⁴ Bij inventarisatie van beschermde soorten kan o.a. gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

²⁵ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

²⁶ Zie onder andere:

Garniel A., W.D. Daunicht, U. Mierwald & U. Ojowski (2007): Vögel und Verkehrslärm. Quantifizierung und Bewältigung entscheidungserheblicher Auswirkungen von Verkehrslärm auf die Avifauna. Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Stadtentwicklung, Bonn, Kiel;b

Reijnen R. & R.P.B. Foppen (2006): Impact of road traffic on breeding bird populations. In: The ecology of transportation: managing mobility for the environment / Davenport, J., Davenport, J.L., - Dordrecht: Springer, (Environmental Pollution 10) - p. 255 - 274.

- de effecten van mitigerende maatregelen, zoals verdiepte ligging, op de hydrologie, indien dit aan de orde is;
- de kans op verontreinigingen van het oppervlaktewater bij calamiteiten in de verschillende alternatieven.

4.4 Woon- en leefmilieu

Lucht

Beschrijf de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂ zowel langs relevante hoofdwegen als onderliggende wegen in het studiegebied, ook onder de grenswaarden.²⁷ Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Presenteer middels verschilcontouren het verschil in concentraties tussen referentiesituatie en de verschillende alternatieven. Geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.²⁸

Maak aannemelijk dat de toename van de concentraties PM₁₀ en NO₂ niet de grenswaarde met meer dan 3 % overschrijdt en onderbouw dat voldaan kan worden aan de anticumulatiebepaling opgenomen in de AMvB 'Niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.²⁹

Geluid

Beschrijf de huidige geluidbelasting op gevoelige bestemmingen en de geluidbelasting ten gevolge van aanleg van de alternatieven voor het bepalende jaar (tien jaar na aanpassing van de weg). Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de eisen uit de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen.

Beschrijf in het MER de toename of afname van aantallen geluidbelaste woningen (vanaf de voorkeurswaarde (uitgedrukt in de Europese dosismaat L_{den}) van 48 dB), aantallen geluidgehinderden en oppervlak geluidbelast natuurgebied. Presenteer de geluidscontouren op een contourenkaart.

Geef in het MER aan:

- of er thans al woningen zijn waarvoor een hogere waarde is verleend;
- in hoeverre er nog achterstallige saneringssituaties zijn;
- welke geluidsreducerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van geluidsschermen of 'stiller asfalt') moeten worden getroffen;
- of bij bestaande woningen waar sprake is van een saneringssituatie geluidsreducerende maatregelen de geluidsbelasting kunnen terugdringen tot de saneringsdoelstelling;
- welke bestaande en geplande geluidsgevoelige objecten en gebieden zoals woon-, natuur-, stilte-, en recreatiegebieden aanwezig zijn.

²⁷ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

²⁸ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

²⁹ Zie artikel 5 van deze AMvB. Van cumulatie kan sprake zijn als projecten gebruik (zullen) maken van dezelfde ontsluitingsstructuur en aan elkaar (zullen) grenzen, dan wel in elkaars directe nabijheid (zullen) zijn gelegen tot een afstand van ten hoogste 1000 meter vanaf de grens van de desbetreffende locatie of inrichting.

Beschrijf in het MER ook de (positieve of negatieve) gevolgen voor de geluidniveaus langs de relevante wegen van het onderliggende wegennet³⁰. Onderzoek niet alleen de geluidbelasting van de afzonderlijke wegen maar geef ook aandacht aan het totale effect op het woon- en leefklimaat door de cumulatieve geluidbelasting in beeld te brengen, waarbij ook de geluidbelasting door AWACS wordt betrokken. Geef bij eventuele verslechtingen van de geluidssituatie aan waar met geluidbeperkende maatregelen per saldo het meest optimale effect kan worden bereikt.

Externe veiligheid

Geef aan of er in de huidige en toekomstige situatie knelpunten zijn op het gebied van externe veiligheid; knelpunten door het voornemen verdwijnen of nieuwe knelpunten ontstaan en hoe groot die zijn.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Geef in het MER een overzicht van de cultuurhistorische (waaronder archeologische) waarden in het plangebied. Wanneer uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn.³¹ Geef in het MER duidelijk aan wat het effect van de verschillende alternatieven / varianten is op aanwezige cultuurhistorische waarden (waaronder ook archeologische vindplaatsen).

Beschrijf en visualiseer (bijvoorbeeld met kaartmateriaal, foto's of artist impressions) de inpassing van het voorkeursalternatief, inclusief de bijbehorende voorzieningen die mede van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit (zoals geluidwerende voorzieningen, tunnels en viaducten, aansluitende wegen, bewegwijzering, verlichting en overige inpassingsmaatregelen). Geef zowel in 2D als in 3D een duidelijk beeld, waarbij aandacht wordt besteed aan:

- de specifieke kenmerken van het gebied;
- de visueel-ruimtelijke structuur: openheid, zichtlijnen en beeld dragers;
- cultuurhistorische kenmerken: zowel losse elementen als de samenhang daartussen;
- gebieden met verwachte en bekende archeologische waarden;
- geomorfologische kenmerken, reliëf en bekensystemen;
- routestructuren, fysieke scheidingen en barrièrewerking voor langzaam verkeer;
- functies in de omgeving, waaronder recreatieve functies.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven' en 'leemten in milieu-informatie' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

³⁰ Veranderingen in geluidsbelasting worden relevant geacht vanaf een verkeerstoename van 30% of een afname van 20% ten opzichte van de referentiesituatie. Dit komt overeen met 1 dB.

³¹ Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' te worden doorlopen, voor zover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

De Commissie adviseert in het MER recent kaartmateriaal op te nemen waarop alle in het MER gebruikte topografische namen goed leesbaar zijn aangeven.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens aanvullende richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Besluit: Vaststelling provinciaal inpassingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C1.5

Activiteit: Het wijzigen en uitbreiden van bestaande wegen, alsmede het aanleggen van nieuwe wegvakken, om daardoor één doorlopende verbinding ter ontsluiting van het gebied Parkstad Limburg te creëren.

Bijzonderheden: Deze procedure betreft een ruimtelijke uitbreiding van het inpassingsplan waarmee de Buitenring Parkstad Limburg juridisch zal worden vastgelegd. Ten behoeve van besluitvorming over dit inpassingsplan is al eerder een MER (MER BPL) opgesteld. Bij het onderzoek voor dit rapport was de aansluiting van de Buitenring op de A76 bij Nuth nog niet in het plangebied opgenomen. Over het MER BPL en de aanvulling daarop heeft de Commissie een toetsingsadvies uitgebracht op 11 november 2008. In dit advies heeft de Commissie aangegeven dat de noodzakelijke informatie voor het maken van een onderbouwde tracékeuze aanwezig was, maar dat nog niet alle informatie voor besluitvorming op het detailniveau over het inpassingsplan aanwezig was. Er volgt dus nog een tweede aanvulling op het MER voor de Buitenring.

Sinds oktober 2008 wil de provincie ook de aansluiting van de Buitenring op de A76 bij Nuth in het inpassingsplan opnemen. Dit betekent dat het MER BPL ook moet worden aangevuld met de alternatieven voor en milieueffecten van de aansluiting. Het betreft dus een 'ruimtelijke' uitbreiding van de eerder doorlopen m.e.r.-procedure. De milieu-informatie die uiteindelijk tegelijk met het ontwerp-inpassingsplan ter inzage zal worden gelegd zal dus bestaan uit een heel aantal documenten:

- MER Buitenring Parkstad Limburg dd. 27-05-2008;
- 1^e aanvulling MER BPL dd. 17-10-2008;
- 2^e aanvulling MER BPL (nog op te stellen);
- MER aansluiting Nuth (nog op te stellen).

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure BPL: 16 augustus 2006

aanvraag richtlijnenadvies BPL: 15 augustus 2006

ter inzage legging startnotitie BPL: 17 augustus 2006 tot 28 september 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 23 oktober 2006

richtlijnen vastgesteld: 5 december 2006

kennisgeving MER BPL: 4 juni 2008

aanvraag toetsingsadvies: 27 mei 2008

ter inzage legging MER BPL: 4 juni tot 16 juli 2008

aanvulling MER BPL aangeleverd: 20 oktober 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 11 november 2008

aankondiging start aanvullende richtlijnenfase procedure in de Staatscourant van: 7 september 2009

ter inzage legging startnotitie: 8 september 2009 tot en met 20 oktober 2009

adviesaanvraag: 25 augustus 2009

aanvullend richtlijnenadvies uitgebracht: 10 november 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij de onderhavige fase in het project is als volgt:

ing. J. Derksen

drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)

ir. J.E.M. Lax

drs. J.A.A.M. Leemans

prof. dr. H.J. Meurs

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

101. Gemeente Nuth, Nuth
- 101a. Gemeente Nuth, Nuth
102. Parkstad Limburg, Heerlen
103. Gemeente Heerlen, Heerlen
104. Ministerie van Verkeer en Waterstaat Limburg, Maastricht
105. Gemeente Schinnen, Schinnen
201. CDA fractie
202. SP fractie
301. Stichting Leefbaarheid Onderbanken, Schinveld
302. Milieugroep Regionaal Stort Westelijke Mijnstreek, Spaubeek
303. Stichting Milieufederatie Limburg, Roermond
304. Stichting Platform Vaesrade, Vaesrade
305. Gebr. Schoonbroodt Pluimvee en Poeliersbedrijf. B.V., Nuth
306. IVN afdeling Nuth, Nuth
307. De Vereniging Natuurmonumenten, 's-Graveland
308. Waterschap Roer en Overmaas, Sittard
309. CNV, namens F. Hermans, Nuth
401. Van Dijk c.s. Advocaten, namens P.E.M. Hupkens en B. Derksen, Hoensbroek
402. Boels Zanders Advocaten, namens de vennootschap onder firma v.o.f. A. Moorkamp en Zn.
403. Aelmans Agrarische Advisering, namens M. Lemans, Nuth
501. G.C. IJkema, Hoensbroek
502. H.G. Bakker, Nuth
503. S. van der Schoot, Nuth
504. J.C. Dutij van der Zanden, Schinnen
505. W.H. Habets, Nuth
506. A.J. Epping, Nuth
507. J.M.F. Cobben, Nuth
- 507a J.M.F. Cobben, Nuth (aanvulling)
508. Fam. H. Fincken-Lemmens, Amstenrade
509. P. Thijssen, Amstenrade
510. Bc. H.H. de Rijck, Nuth
511. A.H. Burgemeester, Landgraaf
512. Fam. Pluijmakers, Schinnen
513. P.M.B. Sniijders, Hoensbroek
514. Fam. Van der Vorst, Amstenrade
515. Fam. Knarren-Haffmans, Oirsbeek
516. Fam. H.A.M. Beckers, Amstenrade
517. P.A.C. Elands, Brunssum
518. J. Meessen en I. Meessen, Amstenrade
519. Fam. J. Leblanc, Amstenrade
520. J.H. Paré, Hoensbroek
521. Fam. F. Kampkes, Amstenrade
522. J.M.N. van den Bergh en M.J.J. van den Bergh-Maas, Hoensbroek
523. A. Wevers en A.C. Wevers Versteeg, Brunssum
524. Fam. Brussaard-Beckers, Hoensbroek
525. Fam. Huisman, Amstenrade
526. W.R.H.J. de Win, Amstenrade
527. Fam. Penders, Hulsberg
528. Fam. Van Riet-Custers, Brunssum
529. Fam. Franssen, Amstenrade
530. L.J.M. Rademakers, Hoensbroek
531. B. Ramakers, Landgraaf
532. B.B. van Kammen, Brunssum
533. P.E.J. Pieters, Klimmen
534. F.G.E. Houtbeckers, Nuth
535. D. Urlings en K. Schaap, Nuth
536. Ch. Willems, Nuth
537. A.M. van der heijden, Brunssum
538. E. Hagenaaars, Landgraaf
539. L.A.M.M. Jansen en A.M.G.J.A. Jansen-den Boer, Brunssum

- 540. L. Laugs, Heerlen
- 541. F.L.M. Hermans, Nuthnaam,
- 542. P. Lambrichs, Nuth
- 543. W. Meijers, Nuth
- 544. D. Niestadt, Nuth
- 545. W.A. Theunissen en echtgenote, Brunssum
- 546. anoniem
- 547. anoniem
- 548. R.A.P. Moonen, Nuth
- 601. Actiegroep Geen Buitenring Parkstad, Brunssum

Aanvullend advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Buitenring Parkstad Limburg

De provincie Limburg heeft het voornemen de aansluiting bij Nuth op de A76 aan te passen. De nieuwe aansluiting moet de Buitenring Parkstad Limburg (BPL) op de A76 aansluiten. De nieuwe aansluiting wordt, tegelijk met het verdere tracé van de Buitenring, juridisch vastgelegd in een provinciaal inpassingsplan. Ten behoeve van de besluitvorming over dit inpassingsplan is al eerder een MER opgesteld. Omdat het plangebied van het inpassingsplan nu is uitgebreid met de aansluiting bij Nuth wordt voor dit gebied een aanvullend MER opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2893-4

